

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Uplatňování přihlášek pohledávek do insolvenčního řízení a jejich přezkum

Soudní výkon rozhodnutí či exekuční řízení je proces vymáhání pohledávek za dlužníkem z pozice jednotkového věřitele (s výjimkou, kdy např. do exekuce může jiný věřitel podat přihlášku; stranou pak zůstává otázka, jaké je pak uspokojení i tohoto dalšího věřitele). Naproti tomu insolvenčnímu řízení se říká hromadná exekuce. Jednou ze základních zásad insolvenčního řízení je hromadné a poměrné uspokojení všech přihlášených věřitelů za dlužníkem. Poměrný způsob uspokojování věřitelů se týká za předpokladu, že věřitelé mají podle insolvenčního zákona stejné nebo obdobné postavení.

Insolvenční zákon klade velký důraz na procesní aktivitu věřitelů, neboť do insolvenčního řízení se mohou, ba dokonce musí, přihlásit všichni věřitelé dlužníka se svými splatnými i nesplatnými pohledávkami. Totéž se týká i pohledávek podmíněných. V opačném případě, pokud věřitel ve stanovené lhůtě nepřihlásí svou pohledávku do insolvenčního řízení, pak takováto pohledávka nebude v rámci insolvenčního řízení vůbec uspokojována. Věřitelé mohou své pohledávky přihlašovat ihned od zahájení insolvenčního řízení až do konce lhůty, kterou stanoví insolvenční soud v rozhodnutí o zjištění úpadku. Věřitelé mohou své přihlášky zasílat insolvenčnímu soudu jak v listinné, tak i elektronické podobě. Zde je třeba zmínit, že lhůta pro přihlašování pohledávek je lhůtou procesní, tzn. že je potřebné, aby věřitel svou přihlášku nejpozději poslední den této lhůty zaslal soudu elektronicky nebo předal k přepravě orgánu, který má povinnost ji doručit (Česká pošta, s.p.).

Pokud věřitel přihlášku podává v písemné formě, tak právě nejpozději poslední den stanovené lhůty musí tuto přihlášku předat k přepravě doručujícímu orgánu. Pokud by tuto přihlášku již zmíněné České poště, s.p. po uplynutí této lhůty, jeho přihlášku pohledávky insolvenční soud posoudí jako opožděnou. K takové pohledávce se nepřihlíží a podle ust. § 185 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobu jeho řešení, insolvenční zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen IZ) bude tato přihláška pohledávky odmítnuta. V případě podání přihlášky elektronickou cestou může věřitel podat svou přihlášku třemi způsoby.

Věřitel může přihlášku poslat prostřednictvím informačního systému datových schránek (buď svou vlastní datovou schránkou nebo cizí (samotná přihláška tak bude opatřena zaručeným elektronickým podpisem věřitele nebo zástupce věřitele - držitele datové schránky, a jednou z příloh bude plná moc)). Dodáním této datové zprávy do datové schránky orgánu veřejné moci se považuje tato datová zpráva za doručenou.

Druhým způsobem je doručení přihlášky prostřednictvím elektronické pošty (emailu). Přihláška pohledávky v tomto případě musí být opatřena zaručeným elektronickým podpisem, neboť pouze v systému datových schránek je možné nepodepsané podání považovat za podepsané ve smyslu ust. § 18 odst. 2 zákona č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi. Jinak by se jednalo o nepodepsanou přihlášku, která by tak nesplňovala zákonné náležitosti insolvenčního zákona, ale i občanského soudního řádu. Zároveň je zde nutné ještě zmínit, že elektronická pošta není nikým garantovaný způsob přenosu informací, proto věřitel bez dalšího nemá a nemůže mít jistotu o tom, že datová zpráva ve formě elektronické pošty insolvenčnímu soudu skutečně byla doručena a kdy. Věřitel proto od ePodatelny příslušného insolvenčního soudu musí obdržet potvrzovací zprávu. Jedině tak si může věřitel být jist, že svou přihlášku řádně přihlásil do

insolvenčního řízení.

Třetí možností je podání tzv. elektronické přihlášky pohledávky. Elektronická přihláška pohledávky je ve své podstatě taktéž formulář ve formátu .pdf, který je však zároveň i hybridním formátem v tom smyslu, že tento formulář po vyplnění a vložení příloh do tohoto formuláře .pdf věřitel podepíše svým zaručeným elektronickým podpisem a zašle již bez dalšího prostřednictvím pouhého stisknutí políčka „odeslat“. Tento formulář je tak ve své podstatě zároveň i datovým nosičem. Věřitel během několika okamžiků obdrží od ePodatelny insolvenčního soudu potvrzující zprávu o přijetí podání.

Z uvedených tří způsobů podání přihlášky v elektronické formě tak je nejvíce rizikovým způsob přenosu prostřednictvím elektronické pošty, neboť pokud věřitel svou přihlášku zašle bez dostatečného předstihu před koncem přihlašovací lhůty, samotná zpráva elektronické pošty může být doručena insolvenčnímu soudu v horizontu několika vteřin, minut, hodin, dní, ba dokonce nemusí být doručena vůbec. Pokud by tedy zpráva elektronické pošty byla doručena insolvenčnímu soudu až po uplynutí přihlašovací lhůty, tato přihláška by byla ve skutečnosti doručena (podána) opožděně, k takovéto přihlášce soud nepřihlíží, v insolvenčním řízení není uspokojována a bude jako opožděná odmítnuta se všemi procesními důsledky.

Je třeba také zmínit, že samotné podání přihlášky má pro běh lhůty k promlčení nebo pro zánik práva stejné účinky jako podání žaloby nebo jiné uplatnění práva u soudu, a to ode dne, kdy tato přihláška byla doručena insolvenčnímu soudu. Insolvenčním soudem je pouze věcně a místně příslušný soud k vedení insolvenčního řízení na majetek konkrétního dlužníka. Věřitel tak musí svou přihlášku zaslat konkrétnímu insolvenčnímu soudu, u kterého je vedeno příslušné insolvenční řízení. V opačném případě se vystavuje riziku, že i když věcně a místně nepřislušný soud má povinnost tato podání zaslat věcně a místně příslušnému soudu, nemá a ani nemůže mít povinnost zkoumat, zda k uplatnění práv z takového podání běží u příslušného soudu nějaké lhůty či nikoliv. Jiný než insolvenční soud není orgánem, který má povinnost podání doručit (soud není pošta). Pokud tedy věřitel svou přihlášku zašle jinému než insolvenčnímu soudu, nese s sebou i riziko, že jeho přihláška nebude doručena insolvenčnímu soudu včas.

Pokud věřitel svou přihlášku nepřihlásil řádně a včas do insolvenčního řízení, jeho přihláška se tedy neuspokojuje. S touto povinností přihlásit své pohledávky souvisí zároveň zákaz podle ust. § 109 odst. 1 písm. a) IZ uplatnění pohledávek a jiných práv týkající se majetkové podstaty žalobou, pokud je lze uplatnit přihláškou. Obdobný zákaz se podle písm. c) téhož ustanovení týká výkonu rozhodnutí či exekuce na majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty.

Nepřihlášenému věřiteli tak i nadále běží lhůta k promlčení. Tato promlčecí lhůta tak může skončit dříve, než bude ukončeno insolvenční řízení. Tento věřitel tak poté nemá žádnou možnost, jak se domoci své pohledávky, z této pohledávky se stane pouhá naturální obligace. V případě zjištění úpadku a jeho řešení oddlužením např. plněním splátkového kalendáře tak řízení běží nejméně pět let (pět let trvání účinků schváleného splátkového kalendáře, před samotným schválením splátkového kalendáře běží řízení nejméně dva až tři měsíce. V případě řešení úpadku konkursem nebo oddlužením formou zpeněžení majetkové podstaty délka řízení závisí na složitosti zpeněžování majetkové podstaty, případně vedení incidenčních sporů). Podle připravované novely ministerstvem spravedlnosti splátkový kalendář bude moci trvat až sedm let.

Věřitel může svou přihláškou v mezích insolvenčního zákona volně disponovat. V průběhu trvání lhůty pro přihlašování pohledávek může volně disponovat s výší, pravostí nebo pořadím. Výší rozumíme částku, kterou věřitel požaduje po dlužníku zaplatit, tzn. že v této lhůtě může tuto částku snižovat i zvyšovat. Pravostí rozumíme právní titul a pořadím rozumíme, zda věřiteli svědčí

zajišťovací právo k majetku dlužníka či nikoliv. Po uplynutí této přihlašovací lhůty až do doby, kdy na přezkumném jednání insolvenční správce přistoupí k přezkoumávání přihlášky věřitele, může věřitel již disponovat pouze s výší své přihlášky, a to pouze směrem dolů, tzn. že může vzít svou přihlášku pohledávky částečně či celou zpět. Nemůže již disponovat s pravostí ani s pořadím. Pokud by věřitel i po uplynutí přihlašovací lhůty mohl např. disponovat s pořadím, byl by věřitel zvýhodněn. V seznamu přihlášených pohledávek by se věřitel dozvěděl všechny ostatní věřitele a jaké pohledávky přihlásili za dlužníkem. Jelikož jednou z výjimek rovnosti postavení věřitelů v insolvenčním řízení jsou věřitelé zajištění, tj. takoví věřitelé, kterým svědčí přednostní právo na uspokojení z majetku dlužníka sepsaného v soupisu majetkové podstaty, musí toto své právo uvést v přihlášce, pokud tohoto práva chtějí využít. Pokud by tak věřitel po uplynutí přihlašovací lhůty ze soupisu přihlášených pohledávek zjistil okruh ostatních věřitelů a jejich pořadí, ze své zajištěné pohledávky by zpětvzetím zajištění učinil pohledávku nezajištěnou, bylo by to narušení zásad a principů insolvenčního řízení, protože by se najednou ocitl ve stejném okruhu nezajištěných věřitelů spolu s ostatním věřiteli, kteří by takto z majetku dlužníka získali menší hodnotu než v případě, kdyby se tento věřitel uspokojoval pouze ze zajištěného majetku.

Při následném přezkumném jednání mohou všichni účastníci insolvenčního řízení (dlužník, insolvenční správce i věřitelé) popírat výši, pořadí a pravost přihlášených pohledávek. Insolvenční správce a dlužník tak zpravidla činí při přezkumném jednání, věřitel může popírat přihlášku jiného věřitele pouze na stanoveném formuláři doručeným insolvenčnímu soudu nejpozději 3 pracovní dny přede dnem konání přezkumného jednání. Popření pohledávky musí obsahovat stejné náležitosti jako žaloba. Uplynutím deseti dnů od přezkumného jednání se tento popěrný úkon věřitele považuje za podanou žalobu, jež se projednává jako incidenční spor.

Pokud přihlášku některého z věřitelů popírá insolvenční správce nebo dlužník, je potřebné rozlišit, zda popírá pohledávku přihláškou jako vykonatelnou či nevykonatelnou. V případě popření nevykonatelné pohledávky insolvenčním správcem má tento věřitel právo podat žalobu proti popírajícímu insolvenčnímu správcem k insolvenčnímu soudu ve lhůtě 30 dnů ode dne konání přezkumného jednání; tato lhůta však neskončí dříve než uplynutím 15 dní ode dne doručení vyrozumění o popření. Toto vyrozumění musí popřenému věřiteli zaslat insolvenční správce, přičemž věřitele vyrozumí o tom, kdo jeho pohledávku popřel a z jakého důvodu. Současně však musí věřitele poučit právě o možnosti podání žaloby, v případě nesprávného vyrozumění tak lhůta pro podání žaloby věřitelem neskončí.

Popírá-li insolvenční správce vykonatelnou pohledávku, musí on podat ve lhůtě 30 dní ode dne konání přezkumného jednání žalobu u insolvenčního soudu o popření vykonatelné pohledávky. V opačném případě se uplynutím této lhůty považuje tato přihláška pohledávky za zjištěnou, účinky popření tak nenastanou.

Obecně řečeno popření pohledávky dlužníkem pro její zjištění nemá v rámci insolvenčního řízení žádný význam. Věřiteli, kterému byla insolvenčním správcem pohledávka zjištěna a dlužníkem popřena, nemůže být insolvenčním soudem vydán výpis ze seznamu přihlášených pohledávek, který po skončení insolvenčního řízení věřiteli slouží jako exekuční titul (nemusí již svou jednou přihlášenou pohledávku do insolvenčního řízení po jeho skončení znovu uplatňovat žalobou u obecného soudu). Výjimkou z tohoto pravidla je způsob řešení úpadku oddlužení, kdy podle § 410 odst. 2 IZ popření pohledávky nezajištěného věřitele dlužníkem má za trvání účinků schváleného oddlužení tytéž účinky jako popření pohledávky insolvenčním správcem. V tomto případě pak věřitele s přihlášenou nevykonatelnou nezajištěnou pohledávku popřenou dlužníkem insolvenční správce vyrozumí o tomto popření a současně poučí ve smyslu výše uvedených lhůt s tím, že žalobu je nutné podat proti popírajícímu dlužníku, nikoli proti nepopírajícímu insolvenčnímu správcem. V případě, kdy tuto pohledávku popírá insolvenční správce i dlužník, tak věřitel musí svou žalobu podat proti oběma

/dlužníku i insolvenčnímu správci/.

Pokud by za trvání účinků schváleného oddlužení věřitel podal žalobu pouze proti popírajícímu dlužníku nebo popírajícímu insolvenčnímu správci (a nikoliv proti oběma, pokud oba popřeli jeho pohledávku), tak i za předpokladu, že by tento incidenční spor věřitel vyhrál, není možné jeho přihlášku pohledávky považovat za zjištěnou, protože ve stanovené lhůtě nebyla podána žaloba proti všem, proti komu být podána měla. Soud musí mít ale za prokázané, že věřitel byl insolvenčním správcem správně vyrozuměn o popření své pohledávky.

V případě vykonatelné pohledávky musí za trvání účinků schváleného oddlužení popírající dlužník podat žalobu o popření pohledávky ve lhůtě 30 dnů ode dne konání přezkumného jednání obdobně jako insolvenční správce.

V případě popření jak dlužníkem, tak i insolvenčním správcem obdobně poté platí, že aby mohla být tato vykonatelná pohledávka považována za účinně popřenou, musí dlužník i insolvenční správce podat žalobu současně. V opačném případě by při nepodání žaloby (jedním z nich) došlo k tomu, že po uplynutí stanovené 30denní lhůty ode dne konání přezkumného jednání by byla tato vykonatelná pohledávka považována za zjištěnou bez ohledu na to, když by druhý z nich žalobu podal a následně incidenční spor vyhrál.

Bc. Milan Horák,
vyšší soudní úředník
insolvenční úsek
Krajský soud v Ústí nad Labem

e-mail: MHorak@ksoud.unl.justice.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřevzaté povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)

- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)